

MAL-työpaja

KANSALAISVUOROVAIKUTUS SEUDULLISESSA SUUNNITTELUSSA

25.11.2011

KESKUSTELUMUISTIO

Miksi – kansalaisvuorovaikutuksen tarve?

Miten – toteutustavat?

Milloin – aikataulutus prosessin eri vaiheissa?

- § Suunnittelija voi asukkaan kanssa keskustella joistakin detaljikohdista, mutta jokaiseen kaavaan ym. liittyy isompia arvokysymyksiä, jotka ovat poliittisia kun asukasnäkökulma on selvillä, päättäjät voivat tehdä tietoisempia päätöksiä
- § Hyvä tyyppi haastateltavaksi kun kyselyä tai nettiversiota lanseerataan lehdessä => mielenkiintoisempi
- § Keskustelutilaisuuksiin "champion" tai arvostettu henkilö liidaamaan keskustelua
- § Vuorovaikutuksessa esiintyy samantyyppistä problematiikkaa sekä yrittäjien että asukkaiden kanssa
- § Todellinen kuulluksi tuleminen on tärkeää, riittävän aikaisessa vaiheessa (vrt. loppulausunnot)
- § Seutus suunnittelussa ei pitäisi puhua vain asukkaista, vaan laajemmasta heterogeenisestä ryhmästä, myös naapurikuntien puolelta
- § Suunnittelukulttuuri vaikuttaa myös vuorovaikutukseen ja sen onnistumiseen; keskustelun järjestäminen ja aikaan saaminen on vaikeampaa kunnissa, joissa suunnittelukulttuuri ei sitä tue
- § Seudullinen prosessi => strateginen suunnitelma => toteutus pienemmällä mittakaavalla esim. "Miten kaupunginosa tai -alue kehittyy rakennemallin myötä?" => pehmo-GIS havainnollistamismallina?
- § Esim. maakuntakaavan näkökulma usein hyvin kaukainen asukkaalle => ei kiinnosta ja/tai vaikeuttaa kommentointia; tietyt isot aiheet herättävät huomiota (tuulivoima)
- § Länsi-Uusimaa: Pehmo-GIS -mahdollisuus myös vuorovaikutusprosessia pohjaavan tiedon keräämisen lähtökohtana => tietoa jo olemassa
- § Seinäjoen seutu: Rakennemalli olemassa, ei ole viety finaaliin, jäänyt paperiksi, seudullinen suunnittelu keskustelukerhovaiheessa; keskustelu toimii, kytketty MAL-asioihin ilmastostrategiatyö; Seinäjoen kaupungin omia hankkeita on nyt menossa, joihin vuorovaikutusmenetelmiä tarvitaan; esim. keskustan osa-yleiskaava, jonka kanssa tullaan ulos alkuvuodesta; pehmo-GIS voisi sopia laajan alueen tarkasteluun; ydinkeskustan osalta living lab -menetelmä tulossa käyttöön kaupunkikeskustan kehittämiseksi, opiskelijayhteistyötä myös louhintakäytöstä vapautuva alue, joka asumisen kasvusuunta, mahdollisuus myös elämiskäyttöön esim. sukellus, nyt pohdinnassa liiketoimintamahdollisuus ko. alueelle

- § Kotkan-Haminan seutu: Yleisen tason kysymys seutusuunnittelun vuorovaikutuksesta, joka ehkä tulossa lakisääteiseksi; seutusuunnittelussa kyse strategisesta suunnittelusta, jota tehdään muutenkin, (iso osa ihmisten elämään vaikuttavista asioista päätetään ilman mitään vuorovaikutusta) => nyt seutusuunnittelussa vapaus kun vuorovaikutus ei ole lakisääteistä ja se voidaan nähdä rikastavana => uhka jos muuttuu lakisääteiseksi, suhtautuminen muuttuu siihen, että se on valitusmahdollisuus (esim. kaavaprosesseja hidastetaan tahallaan valituksilla, seutusuunnittelu olisi vastaavankaltaiselle toiminnalle myös hyvin altis) => vinkki lakia valmisteleville tahoille verkoston kautta!
- § Se, että ei ole lakisääteistä ja tehdään seutusuunnittelua, antaa myös vapautta käydä keskustelua ja vuorovaikutusta paljon joustavammin kuin kaavaprosesseissa. Vapaus mahdollistaa myös keskustelun järjestäminen yhdestä aiheesta, keskeisten pointtien nostaminen keskusteluun => yhdestä asiasta keskusteleminen saa enemmän mielenkiintoa ja vastineita
- § Vastaus / Juha-Pekka Turunen: Keskusteluun voi nostaa yksittäisiä kysymyksiä muutoinkin, myös kaavaprosesseissa kunhan muodolliset minimivaatimukset täyttyvät
- § Periaatteelliset kysymykset (esim. hajakenttäminen) hyviä yksittäisen asian vuorovaikutuksen aiheita, eivät liikaakaan yhteen paikkaan sijoitettavia; keskustelu eriluonteista kuin esim. tietyn moottoriurheilukeskuksen kohtalo
- § Kommentti / Marketta Kyttä: Nettiosoite: www.pehmogis.fi/kuninkaankolmio
- § Vaikeita monimutkaisia asioita voi tehdä lähestyttävämmäksi kielikuvilla

Seutukohtaisen sparrauksen tarve

- Ø Kotkan-Haminan seutu: Asukaskyselyn sparraaminen + päättäjäsittelyn ja tiedotuksen sparraaminen, seuraavan vaiheen valmistelu; laadunvarmistus – kiireinen aikataulu
- Ø Seinäjoen seutu: Ei ole seudullisella puolella aktiivisesti käynnissä sellaista, johon voisi tarttua, myöhemmin mahdollista
- Ø Tampereen kaupunkiseutu: hajakenttämisen hallinnan periaatteiden ”hyväksyttäminen”, sparraustarve alkuvuodesta
- Ø Pietarsaaren seutu: sparraus Vaasan seudun käynnin yhteydessä, rakennesuunnitelmatyöhön kytkettävä ”seudullinen oas” + vuorovaikutussuunnitelma, tarve vuonna 2012
- Ø Vaasan seutu: Varaus ensi vuoden puolelle, vaatii konkretisointia ja MAL-työn aikataulutusta Vaasassa

Sovittiin, että sparrauksesta otetaan myöhemmin yhteyttä seutukohtaisesti.